

Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών: 2919/97
Πηγή: Δ.Ε.Ν. 54/1998, σελ. 402

Εργατικό ατύχημα

Απαλλαγή του εργοδότη από την υποχρέωση προς αποζημίωση, όταν ο παθών υπάγεται στην ασφάλιση του ΙΚΑ. - Εργατικό ατύχημα οφειλόμενο σε δόλο του εργοδότη ή του προστηθέντος και σε μη τήρηση διατάξεων περί όρων ασφαλείας. - Χρηματική Ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης. - Οφείλεται και επί συνυπαιτιότητας του μισθωτού. - Πότε δεν οφείλεται. - Απόρριψη ενστάσεως εργοδότη περί καταχρηστικής ασκήσεως αξιώσεων εξ εργατικού ατυχήματος μισθωτού που είχε υπογράψει δήλωση ατυχήματος υπό ψυχολογική πίεση λόγω του τραυματισμού του και του φόβου απώλειας της θέσεως του.

Πρωτοδικής: ΓΕΡ. ΔΙΟΝΥΣΑΤΟΣ

Δικηγόροι: Ι. Καρούζος - Ν. Παπανδρικόπουλος

Από τις διατάξεις των άρθρων 34 παραγρ. 2 και 60 παραγρ. 3 ΑΝ 1846/51 «περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων», συνδυαζόμενες με τις διατάξεις του άρθρου 16 παραγρ. 1, 3 Ν. 551/14 που κωδικοποιήθηκε με το ΒΔ της 24.7/25.8.20 «περί κωδικοποιήσεως των νόμων περί ευθύνης προς αποζημίωση των εξ ατυχήματος εν τη υπηρεσία παθόντων εργατών ή υπαλλήλων» σαφώς συνάγεται ότι όταν ο παθών από ατύχημα που προκλήθηκε εξ αιτίας βίαιου συμβάντος κατά την εκτέλεση της εργασίας ή με αφορμή την εργασία (εργατικό ατύχημα) υπάγεται στην ασφάλιση του ΙΚΑ, τότε ο εργοδότης απαλλάσσεται από κάθε υποχρέωση για αποζημίωση του εργαζομένου, δηλαδή απαλλάσσεται τόσο από την ευθύνη για αποζημίωση του σύμφωνα με τις διατάξεις του κοινού δικαίου (ΑΚ), όσο και από τη προβλεπόμενη κατά τις διατάξεις του Ν. 551 ειδική αποζημίωση και μόνο αν το ατύχημα οφείλεται σε δόλο του εργοδότη ή προσώπου πού έχει προστηθεί από τον εργοδότη, καλύπτει δε η απαλλαγή αυτή και την περίπτωση της «ειδικής» αμέλειας, δηλαδή την περίπτωση κατά την οποία το ατύχημα οφείλεται στο ότι δεν τηρήθηκαν οι διατάξεις νόμων, διαταγμάτων ή κανονισμών σχετικών με τους όρους ασφαλείας των εργαζομένων. Έτσι ο εργαζόμενος πού είναι ασφαλισμένος στο ΙΚΑ και υπέστη εργατικό ατύχημα, δικαιούται στις παραπάνω (εκτός δόλου) περιπτώσεις, μόνο τις παροχές πού χορηγούνται από το ΙΚΑ (Ολ. ΑΠ 1117/86 ΝοΒ 35.891, Εφ. Αθ. 6064/90 ΝοΒ 38, 1452). Ο παθών από εργατικό ατύχημα που οφείλεται σε πταίσμα, επομένως και σε οποιασδήποτε μορφής αμέλεια του εργοδότη ή των προσώπων που αυτός έχει προστήσει στην υπηρεσία του, έχει το δικαίωμα να απαιτήσει σύμφωνα με τις συνδυασμένες διατάξεις των άρθρων 299, 914, 922, 926 και 932 ΑΚ, να του καταβάλει ο εργοδότης χρηματική ικανοποίηση προς αποκατάσταση της ηθικής βλάβης που του προκάλεσε το ατύχημα, αφού ως προς την αξίωση αυτή του εργαζόμενου, ο εργοδότης δεν καλύπτεται από το ΙΚΑ (ΑΠ 1917/91 Ελλ Δ/νη 34.52).

Γίνεται δεκτόν ότι η χρηματική ικανοποίηση για ηθική βλάβη οφείλεται και επί συνυπαιτιότητας του θύματος μισθωτού, το οικείο δε πταίσμα αυτού θα συνεκτιμηθεί μέσα στο πλαίσιο της εύλογης κρίσης του Δικαστηρίου για τον προσδιορισμό του ποσού της χρηματικής ικανοποίησης. Μόνο σε περίπτωση πού ελλείπει κάθε είδους πταίσμα του εργοδότη ή των προστηθέντων υπ' αυτού και το ατύχημα οφείλεται σε τυχαίο γεγονός ή επί αποκλειστικής υπαιτιότητας του παθόντος, δεν οφείλεται χρηματική ικανοποίηση (ΑΠ 1680/90 ΕΕΔ 50, 645, Εφ. Αθ. 105/92 ΝοΒ 41.503).

Αποδείχθηκαν τα παρακάτω: Δυνάμει συμβάσεως εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου προσλήφθηκε ο ενάγων στις 19.7.96 από την εναγόμενη εταιρεία και προσέφερε τις υπηρεσίες του ως ανειδίκευτος εργάτης. Ειδικότερα το αντικείμενο της εναγόμενης ήταν η κατασκευή μεταλλικών ραφιών DEXION καθώς και η κατασκευή μεταλλικών δοκίδων. Ο ενάγων έπαιρνε ράφια από τη μηχανή και τα τοποθετούσε στην «παλέτα». Στις 24-9-96 ο υπεύθυνος παραγωγής έδωσε εντολή στον ενάγοντα και στο συνάδελφό του Π., που εργάζοντο μαζί, να μεταβούν στο υπόγειο του εργοστασίου και να μεταφέρουν μια κουλούρα - λαμαρίνα βάρους περίπου 1 τόνου, η οποία ήταν τυλιγμένη ομοίμορφα και είχε κοιλώματα. Ο ενάγων άρχισε να τη μετακινεί σέρνοντας και λόγω του κάκου τυλίγματος ξετυλίχθηκε με αποτέλεσμα να τραυματισθεί ο ενάγων στο αριστερό πόδι του. Συγκεκριμένα

υπέστη ρήξη οπισθίου χιαστού συνδέσμου και ρήξη εσωτερικού πλαγίου συνδέσμου και απουσίασε από την εργασία του για 6 μήνες. Ο τραυματισμός του ενάγοντος οφείλεται στην αποκλειστική υπαιτιότητα της εναγόμενης, απορριπτόμενης ως αβασίμου της ένστασης συνυπαιτιότητας, καθ' όσον ανέθεσε αυτή την ενέργεια στον ενάγοντα ο οποίος ήταν ανειδίκευτος και συνεπώς δεν είχε τη κατάλληλη γνώση και πείρα για τη μεταφορά τέτοιων αντικειμένων, δεν συνέστησε στον ενάγοντα να προσέχει λόγω του επικίνδυνου της μεταφοράς και δεν του χορήγησε τα κατάλληλα μέσα όπως καρότσι για τη μεταφορά της λαμαρίνας, όπως υποχρεούτο ειδικώς από τα ΠΔ 17/96 και 397/94. Πρέπει δε να του επιδικασθεί ως χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης το ποσό του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) δραχμών λαμβανομένων υπ' όψη του είδους της βλάβης, της διάρκειάς της, του βαθμού του πταίσματος της εναγομένης, της κοινωνικής θέσης του ενάγοντος (έγγαμος ηλικίας 22 ετών) και της οικονομικής κατάστασης των διαδίκων.

Απορριπτέα είναι και η ένσταση καταχρηστικής άσκησης που προβάλλει η εναγόμενη, καθ' όσον η δήλωση ατυχήματος που υπέγραψε ο ενάγων δεν ανταποκρίνεται στην αληθή βούλησή του, καθ' όσον έγινε υπό το καθεστώς της ψυχολογικής πίεσης του τραυματισμού του και της αγωνίας του για να διατηρήσει τη θέση εργασίας του στην εναγομένη.